

TREYn lausunto ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu

Vastustamme avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamista 45 euroon opintopisteeltä. Olemme huolissamme erityisesti siitä, miten ehdotus vaikuttaa avoimen yliopiston opetuksen saavutettavuuteen. On tärkeää, että jatkuvan oppimisen mahdollisuudet ovat saavutettavissa kaikille koulutustaustaan ja sosioekonomiseen tai työmarkkina-asemaan katsomatta.

Avoimen yliopiston opiskelijakunta koostuu monissa eri elämäntilanteissa olevista opiskelijoista. Avoimessa yliopistossa opiskelu on ollut luonteva vaihtoehto esimerkiksi monille nuorille, jotka haaveilevat opiskelupaikasta ja haluavat tutustua johonkin alaan. Toisaalta avoimessa yliopistossa opiskelee korkeakoulututkinnon saaneita, jotka haluavat päivittää osaamistaan. Näidenkin opiskelijoiden kannalta on hyvä huomioida, että korkeakoulututkinto ei takaa tiettyä tulotasoa, ja osaamistaan päivittävien joukossa voi hyvinkin olla matalapalkkaisilla aloilla työskenteleviä tai työttömiä. Lisäksi avoimessa on paljon myös heitä, jotka haluavat ennen kaikkea sivistää itseään, ilman että taustalla välttämättä olisi edes tavoitteita paremmasta asemasta työmarkkinoilla. Avoimen yliopiston maksujen huomattava korotus heikentää siis monien mahdollisuuksia päivittää omaa osaamistaan ja täten lisää eriarvoistumista. OKM on myös itse muistiossa todennut, että pienituloisten mahdollisuudet osallistujalle nykyistä kalliimpiin avoimen opintoihin heikkenevät. Tämä ei mielestämme ole hyväksyttävä lähtökohta.

Vaikka yliopistoilla säilyy edelleen mahdollisuus periä enimmäismaksua matalampia maksuja, on tärkeää, että myös enimmäismaksu pidetään kohtuullisena. Emme siis näe maksujen äkillistä kolminkertaistamista millään tavalla tarkoituksenmukaisena.

Lisäajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa

Emme kannata lisäajan hakemista koskevan 50 euron suuruisen maksun asettamista yliopistoissa. Tätä kyseistä ehdotusta on perusteltu ainoastaan sillä, että kyseinen maksu on jo ammattikorkeakouluissa käytössä, mikä ei mielestämme ole riittävä peruste. Jos ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen käytänteitä halutaan yhtenäistää, olisi mahdollista myös poistaa lisäajan hakemista koskeva maksu ammattikorkeakouluista.

Opiskelijoiden opintojen venymiselle on monia syitä. Yksi merkittävimmistä tekijöistä on opiskelijoiden työnteko opintojen aikana, ja toisaalta myös mielenterveyden haasteiden lisääntyminen. Tarkoituksenmukaisempaa olisi varmistaa opiskelijoille riittävä tuki opintojen loppuun saattamisessa, eikä rankaista heitä siitä, jos opinnot ovat syystä tai toisesta venyneet. Lisäajan hakemista koskeva maksu voi johtaa myös siihen, että tutkintoa ei enää saateta loppuun, etenkin, jos opiskelija on jo työllistynyt opintojen aikana.

Emme myöskään kannata uudelleenkirjautumismaksun korottamista 35 eurosta 50 euroon. Se, että korotus on tehty jo ammattikorkeakouluissa, ei tämänkään ehdotuksen kohdalla ole riittävä peruste maksun korottamiseen yliopistoissa.

Lisätietoja

Jenna Rantanen

Koulutuspolitiikan ja kansainvälisten asioiden asiantuntija

jenna.rantanen@trey.fi

+358503612849